

Igekötős szólások, közmondások

A két szöveg a nyelvhasználatot frissíti. Ellenőrzésnél érdemes akár szűrőpróbaszerűen rákérdezni a jelentésre vagy a lehetséges kontextusra.

„A” szöveg

Pótold az igekötőket!

Nem esik **le** az aranygyűrű az ujjáról. (= nem esik nehezére)

Az aranyból is cseppen **el**. (= a megmunkálás során mindenből kárba vész valamennyi)

Az arany a tűzben tisztul, a polyva **megég**. (=A bajban az erős ember megerősödik, a gyenge elbukik.)

Mindenkinek **megvan** a maga baja.

Nem lehet oly bánat, mit a szép szó **meg** ne lágyítana.

Eltörött a mécses. (= sír)

Beteg se volt, mégis **megholt**. (= kivégezték, felakasztották)

Másutt is **le** szokták a csontról enni a húst. (= mindenütt megbecsülik az értékeset)

Elhegedülték rajta Szent Dávid nótáját. (= alaposan elverték)

Úgy jár, majdnem a dereka törik **ki**. (= gögösen jár)

Üres dió, üres pohár, ha **eltörik**, sem nagy kár. (= mondták vigasztalásul, ha eltört egy pohár)

Átesik rajta, mint dorozsmai ember a talicskán. (= Úgy jut túl valamin, hogy nincs köszönet benne.)

„B” szöveg

Pótold az igekötőket!

Nincs olyan vad gyümölcs, ami **meg** nem érik. (= Sokára az éretlen is megéri.)

Eljön a hajnal, ha a kakas nem kukorékol is. (= A dolog mindenképpen megtörténik.)

Addig jár a korsó a kútra, míg **el** nem törik. =Ha sokáig helytelen dolgot csinálsz, egyszer megbűnhődsz érte. Nem érdemes kísérteni a sorsot.)

A gond idő előtt **megvéníti** az embert. (= a gonddal teli élet nehéz)

A halál mindent **lekaszál**. (=senki nem menekülhet a haláltól)

A hólyagot sem fújják **fel** egyetlen lélegzettel. (= Jó munkához idő kell.)

A jég hátán is **megél**. (= Ügyes, életre való ember)

Bajban ismered **meg** a barátot.

Drágán fizette **meg** az árát. (= túl nagy árat fizetett valamiért)

Egy rókáról nem lehet két bőrt lehúzni. (= egy dologból nem lehet kétszer hasznot húzni)

Ha **leszedted** a fölét, add **meg** az alját is! (= ha élvezted a dolog kellemes részét, vállalnod kell azt is, ami kellemetlen benne)

Hallgatás **beleegyezés**.

Forrás:

Pénzes István: *Anyanyelvi kavalkád*

(<http://mek.niif.hu/02700/02720/02720.pdf>)

(Letöltés: 2021.12.21.)

Dr. H. Tóth István *Az igekötők alakja, jelentése és szerepe a szókincsben*

(https://m.mozaik.info.hu/Homepage/pdf/folyoirat/Csengoszo_2014-1.pdf)

(Letöltés: 2021.12.21.)